

**Raiffeisen INVEST a.d. Beograd
Društvo za upravljanje investicionim fondovima**

Napomene uz Finansijske izveštaje

Beograd,decembar 2007.godine

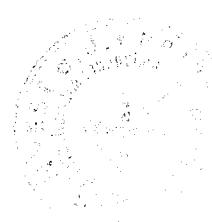
BILANS USPEHA U PERIODU OD 01. 01-31.12. 2007. GODINE

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2007	2006.
Prihodi/rashodi fondova			
Prihodi od fondova	3(c),5	33,198	-
Ostali poslovni prihodi	3(d)	100	-
Troškovi marketinga	3(c),6	(7,767)	-
Troškovi naknada posrednicima	3(c)	(1,039)	-
Dobitak/(gubitak) od upravljanja fondovima		24,492	
Poslovni rashodi društva			
Materijalni troškovi	3(d),8	(240)	-
Troškovi zarada i naknada zarada	3(d),7	(11,167)	-
Troškovi amortizacije	3(d),8	(746)	-
Nematerijalni troškovi	3(d),8	(4,868)	-
Troškovi usluga	3(d),8	(4,267)	-
Ostali poslovni rashodi	3(d),8	(1,035)	-
Dobitak/(gubitak) iz poslovne aktivnosti		(22,323)	
Finansijski prihodi	3(e),9	2,843	-
Finansijski rashodi	3(e),9	(630)	-
Dobitak/(gubitak) iz finansijskih aktivnosti		4,382	-
Porez na dobit	3(k),14	769	-
Neto dobitak		3,613	-

Beograd, 15.02. 2008. godine

Jas K-12

Jovana Kršikapa
Direktor

Gordana Popović
Rukovodilac odeljenja za finansije i
računovodstvo

BILANS STANJA NA DAN 31.12. 2007. GODINE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2007</u>	<u>2006.</u>
AKTIVA			
STALNA SREDSTVA			
Nematerijalna ulaganja	3(f),10	7,074	
<u>Nekretnine i oprema</u>	<u>3(f),10</u>	<u>1,973</u>	
OBRTNA SREDSTVA			
Potraživanja od fondova	3(g),11	2,965	
Potraživanja za naknadu po osnovu kupovine i otkupa investicionih jedinica	3(g),11	13	
Ostala potraživanja	3(g),11	88	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	3(h),12	54,280	
<u>Aktivna vremenska razgraničenja</u>	<u>11</u>	<u>771</u>	
<u>UKUPNA AKTIVA</u>		<u>67,164</u>	
PASIVA			
KAPITAL			
Akcijski kapital	3(i),13	60,580	
Emisiona premija	3(i),13	6	
Zakonske, statutarne i slične rezerve			
Neraspoređeni dobitak		3,613	
DUGOROČNE OBAVEZE			
<u>Dugoročna rezervisanja</u>			
KRATKOROČNE OBAVEZE			
Obaveze iz poslovanja	14	1,249	
Obaveze za Porez na dodatu vrednost	14	164	
Pasivna vremenska razgraničenja	14	783	
Odložena poreska sredstva	3(k),14	64	
Obaveze za porez na dobit	3(k),14	705	
<u>UKUPNA PASIVA</u>		<u>67,164</u>	

Finansijski izveštaji odobreni su od strane gospođe Jovane Kršikape, Direktora.

Beograd, 15.02. 2008. godine

15.2.08
Jovana Kršikapa
Direktor

G. Popović - Š
Gordana Popović
Rukovodilac odeljenja za finansije i
računovodstvo

Napomene na stranama od 5 do 23 čine sastavni deo finansijskih izveštaja.

**IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U PERIODU OD 01. 01 do 31.12. 2007. GODINE**

U hiljadama RSD

31.12.2007. 2006.

Prilivi/odlivи gotovine iz poslovnih aktivnosti

Prilivi od fondova	30,220
Ostali prilivi	9
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	
Odlivi po osnovu rashoda upravljanja fondom	(7,767)
Odlivi po osnovu rashoda društva za upravljanje	(24,550)
<u>Neto prilivi (odlivи) gotovine iz poslovne aktivnosti</u>	<u>(2,088)</u>

Prilivi/odlivи gotovine iz aktivnosti investiranja

Ostali prilivi iz investicione aktivnosti	25,269
Odlivi po osnovu kupovine materijalnih i nematerijalnih sredstava	(6,487)
Ostali odlivi iz investicione aktivnosti	(77,280)
<u>Neto priliv (odlivи) iz aktivnosti investiranja</u>	<u>(58,498)</u>

Prilivi (odlivи) iz aktivnosti finansiranja

Prilivi od emisija akcija	60,586
<u>Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</u>	<u>60,586</u>

Neto priliv / (odliv) gotovine

Gotovina na početku godine

Gotovina na kraju godine

Beograd, 15.02. 2008. godine

J = K = 12

Jovana kršikapa
Direktor

Gordana Popović
Gordana Popović
Rukovodič odeljenja za finansije i
računovodstvo

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd
Finansijski izveštaji

Izveštaj o promenama na kapitalu
ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA 31.12.2007. GODINE

<u>U hiljadama RSD</u>	Osnovni kapital	Emisiona premija rezerve	i	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 01. januara 2007. godine					
Ukupna povećanja u tekućoj godini	60,580	6		3,613	64,199
Ukupna smanjenja u tekućoj godini					
<u>Stanje na dan 31.12.2007</u>	<u>60,580</u>	<u>6</u>		<u>3,613</u>	<u>64,199</u>

Beograd, 15.02. 2007. godine

Jz g=12
Jovana Kršikapa
Direktor

Gordana Popović
Gordana Popović
Rukovodilac odeljenja za finansije i
računovodstvo

Napomene na stranama od 5 do 23 čine sastavni deo finansijskih izveštaja.

1. Pravni status, delatnost i organizacija

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. 05. 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) na osnovu Zakona o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS“ 46/2006).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br 5/0-33-2491/4-07. o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3927/8-07, o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda (u daljem tekstu: Fond), a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje, br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu Fonda u Registar investicionih fondova.

Fond je počeo sa poslovanjem 16. avgusta 2007. godine upisom u registar investicionih fondova. Na dan 31. decembra 2007. godine Fond ima ukupno 2,673 članova i neto imovina Fonda iznosi RSD 1,129,795.hiljada.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač Raiffeisen banka a.d

Registrovani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi EUR 750,000 u dinarskoj protivvrednosti.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima (pretežna delanost upisana u APRu je 65232 – ostalo finansijsko posredovanje).

Sedište Društva je u Bulevaru Zorana Đindića 64/a, 11070 Novi Beograd.
Na dan 31.12. 2007. godine Društvo ima 15 zaposlenih.

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883

Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd (prethodno HVB banka a.d. Beograd).

2. Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji prezentirani na stranama 1 do 5 sastavljeni su u skladu sa

Finansijski izveštaji prezentirani na stranama 1 do 11 sastavljeni su u skladu sa:

- Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Sl. glasnik RS“ br. 46/2006),
- Zakonom o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS“ br. 46/2006),
- Zakonom o deviznom poslovanju („Sl. glasnik RS“ br. 62/2006),
- Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata („Sl. glasnik RS“ br. 47/2006),
- Zakonom o porezu na dobit preduzeća („Sl. glasnik Republike Srbije“ br. 84/04),

- Pravilnikom o sadržini i formi finansijskih izveštaja za investicione fondove („Službeni glasnik RS“ br. 30/2007);
- Pravilnikom o sadržini izveštaja eksternog revizora („Službeni glasnik RS“ br. 30/2007);
- Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za investicione fondove („Službeni glasnik RS“ br. 30/2007);
- Pravilnikom o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS“ br. 110/2006);
- Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS“, br. 80/2002, 84/2002, 23/2003, 70/2003, 55/2004 i 61/2005);
- Zakonom o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS“, br. 24/2001, 80/2002, 135/2004, 62/2006 i 65/2006);
- Zakonom o porezu na imovinu („Službeni glasnik RS“, br. 26/2001, 45/2002, 80/2002, 135/2004 i 61/2007);
- Prospektom otvorenog investicionog fonda Raiffeisen AKCIJE
- i drugim pozitivnopravnim propisima.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, pravna lica su dužna da vode poslovne knjige, sastavljaju i prezentiraju finansijske izveštaje u skladu sa računovodstvenim načelima definisanim u okviru Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI). Društvo je do 31.12.2007. godine vodilo poslovne knjige u skladu sa zakonskim propisima važećim u Republici Srbiji i propisima Narodne banke Srbije, koji su sa određenim izuzecima usklađeni sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), ako drugačije nije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

3. Pregled osnovnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društva za period od 01.01. do 31.12.2007. godine su sledeće:

a) Pravila procenjivanja i primenjene računovodstvene politike

Osnovno načelo procenjivanja bilansnih pozicija jeste načelo realizacije i načelo istorijske vrednosti.

b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Zvanični kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	31.12.2007.
EUR	79,2362

c) Prihodi i rashodi od upravljanja fondovima

Prihodi od upravljanja fondovima predstavljaju prihode koje Društvo obračunava i naplaćuje od fondova kojima upravlja i obuhvataju: prihode naknada pri kupovini investicionih jedinica, prihode naknada za upravljanje fondovima, prihode naknada za otkup investicionih jedinica.

Rashodi od upravljanja fondovima predstavljaju rashode koji se mogu direktno pripisati fondovima kojima Društvo upravlja i to: transakcioni troškovi, troškovi marketinga, troškovi naknada posrednicima i drugi troškovi posredovanja. Rashodi od upravljanja fondovima Društva obuhvataju troškove marketinga i troškove naknada posrednicima.

d) Drugi poslovni prihodi / rashodi

Drugi poslovni prihodi obuhvataju prihode nastale po osnovu dobijenih poklona.

Drugi poslovni rashodi obuhvataju troškove zarada, naknada zarada i druge lične rashode, troškove amortizacije, troškove rezervisanja, troškove proizvodnih i neproizvodnih usluga i nematerijalne troškove.

e) Finansijski prihodi / rashodi

Finansijske prihode čine prihodi po osnovu kamata na oročena dinarska sredstva, kao i pozitivne kursne razlike. Finansijske rashode čine negativne kursne razlike.

f) Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

/i/ Nematerijalna ulaganja Društva na dan 31.12.2007. godine predstavljaju ulaganja u softver i licence, dok osnovna sredstva obuhvataju opremu.

Kao nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva priznaju se ona sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 – Nematerijalna ulaganja, odnosno MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ili osnovno sredstvo ne ispunjava prethodno navedene uslove, priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva su na dan 31.12. 2007. godine iskazana po nabavnoj vrednosti.

/ii/ Amortizacija se obračunava na nabavnu vrednost nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava po odbitku procenjene preostale vrednosti sredstva na kraju procenjenog veka korišćenja, po proporcionalnom metodu, primenom stopa amortizacije koje su određene tako da

se izvrši njihovo potpuno amortizovanje u toku korisnog veka trajanja. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava počinje od narednog meseca od kada se ova sredstva stave u upotrebu.

Procenjeni vek trajanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja je prikazan u narednoj tabeli:

Opis	Vek trajanja (u godinama)	%
Nematerijalna ulaganja	5	20
Licence	1.1-2.6	92.31-38.71
Kompjuteri	5	20
Telefoni	10	10
Ostala oprema	5 - 14	7 - 20

/iii/ Ukoliko se plaćanje za kupljeno nematerijalno sredstvo vrši iz odobrenog kredita, trošak kupovine jednak je njegovoj gotovinskoj ceni. Razlika između tog iznosa i iznosa ukupnih plaćanja priznaje se kao rashod kamata tokom trajanja kredita.

/iv/ Troškovi održavanja osnovnih sredstava iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

/v/ Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja opreme utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

g) Potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja

Druga potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju, potraživanja od fonda za naknadu pri kupovini/otkuпу investicionih jedinica, potraživanja od fonda za naknadu za upravljanje fondovima, potraživanja za date avanse i druga potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja za kamatu na oročena sredstva, kao i za unapred plaćene troškove.

h) Kratkoročni depoziti i ostali kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni depoziti i drugi kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kratkoročne depozite do godinu dana i overnight depozite.

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa.

i) Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital, emisionu premiju, statutarne rezerve i neraspoređeni dobitak tekuće godine.

Kapital Društva obrazovan je iz uloženih sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Po osnovu svog uloga i srazmerno svom ulogu u Društvu, akcionar stiče akcije Društva. Društvo posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo. Osnivači ne mogu povlačiti sredstva uložena u kapital Društva.

Društvo koristi kapital za obavljanje poslova i za pokriće rizika poslovanja.

j) Obaveze iz poslovanja i pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze iz poslovanja i pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju obaveze prema dobavljačima, obaveze prema zaposlenima kao i obaveze za porez na dodatu vrednost i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja.

k) Porez na dobit

(i) Porez na dobit

Oporezivanje se vrši u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Poreski organ utvrđuje mesečni iznos akontacije poreza na dobit. Stopa poreza na dobit za 2007. godinu je 10% i plaća se na oporezivu dobit iskazanu u poreskom bilansu. Osnovica poreza na dobit iskazana u poreskom bilansu uključuje dobit iskazanu u Bilansu uspeha, korigovanu u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije. Ove korekcije uključuju uglavnom korekcije za rashode koji ne umanjuju poresku osnovicu i povećanje za kapitalne dobitke.

Zakon o porezu na dobit ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

(ii) Odloženi porezi

Odloženi porezi se utvrđuju korišćenjem metode pasive bilansa stanja koja omogućava sagledavanje privremenih razlika između knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u finansijskim izveštajima i vrednosti imovine za poreske svrhe.

Priznavanje sredstava je moguće samo do granice do koje se očekuje da će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen u obliku ekonomskih koristi koje pritiču u Društvo u narednim periodima tj. da će iz korišćenja te imovine biti moguće ostvariti oporezive ekonomске koristi (oporeziva dobit). Imovina koja podleže oporezivanju se smanjuje u momentima kada nije izvesno da će oporezive ekonomске koristi od imovine biti realizovane.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru troškova poslovanja.

4. Politika upravljanja rizicima

Rizici u poslovanju Društva predstavljaju verovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Rizik nikada nije moguće u potpunosti izbeći, ali ga je moguće svesti na najmanju moguću meru zahvaljujući kvalitetnim postupcima upravljanja rizikom. Efikasna kontrola rizika iz poslovanja se obavlja kroz planiranje, organizaciju, koordinaciju, implementaciju i nadzor poslova Društva.

Lica zadužena za upravljanje rizicima imaju zadatak kontrole rizika i utvrđivanje procedura za kontrolu rizika. Zadužena lica sprovede sistem upravljanja rizikom koji je u skladu sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Društvo uspostavlja sistem upravljanja svim rizicima koji se javljaju u njegovom poslovanju i koji omogućavaju njihovo efikasno identifikovanje, merenje i kontrolu, kao i aktivno upravljanje rizicima, a naročito:

- a) Tržišnim rizikom
- b) Operativnim rizikom
- c) Rizikom likvidnosti
- d) Rizik usklađenosti poslovanja sa propisima

(a) Tržišni rizici

Tržišni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na vrednost imovine Društva zbog promena na tržištu usled promena kamatnih stope, deviznog kursa i cena hartija od vrednosti i nepokretnosti.

(i) Rizik promena kamatnih stopa

Rizik promena kamatnih stopa predstavlja rizik da će se vrednost imovine Društva promeniti zbog promene u apsolutnom nivou kamatnih stopa i/ili razlika između dve kamatne stope. Aktivnosti Društva su pod uticajem rizika promene kamatnih stopa u onoj meri u kojoj kamatonosna imovina i obaveze dospevaju ili im se menjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Kod promenljivih kamatnih stopa imovina i obaveze Društva podložni su i baznom riziku, koji predstavlja razliku u načinu određivanja cena raznih indeksa promenljivih kamatnih stopa.

Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se kroz praćenje osjetljivosti Društva na promene kamatnih stopa primenom analize usklađenosti imovine i obaveza.

(ii) Rizik promena kursa valuta

Upravljanje valutnom strukturom i odnosom aktive i pasive deviznog podbilansa od strane Društva doprinosi umanjivanju valutnog rizika kojem su izloženi kao riziku međuvalutnih kretanja.

Sa ciljem kvalitetnijeg praćenja izloženosti deviznom riziku, valutni rizik se izražava i meri Otvorenom FX pozicijom. Otvorena FX pozicija Društva predstavlja razliku izmedju potraživanja i obaveza Društva u stranoj valuti kao i potraživanja i obvezama u dinarima, a koji su indeksirani valutnom klausulom.

(iii) Rizik promena u cenama hartija od vrednosti i nepokretnosti

Tržišni rizik odnosno rizik promena u cenama hartija od vrednosti i nepokretnosti predstavlja negativne efekte prilikom pada cena nakon kupovine ili rasta cena nakon prodaje određenog instrumenta.

Društvo će najčešće koristiti standardnu devijaciju ili volatilnost prinosa za kvantitativno izračunavanje tržišnog rizika. Na nivou portfolija, koristiće se „tracking error“, što predstavlja standardnu devijaciju stvarnih prinosa portfolija u poređenju sa prinosima referentnog portfolija.

Za izračunavanje navedenog rizika Društvo će koristiti metodu Vrednost pod rizikom (VaR-Value at Risk) koji se izračunava dnevno. VaR predstavlja najveću vrednost umanjenja imovine fonda u datom intervalu poverenja (obično 90%, 95% ili 99%). Vrednost pod rizikom izražava se i kao procenat vrednosti neto imovine fonda. Da bi se dobila tražena vrednost maksimalnog gubitka, potrebno je prvo izračunati volatilnost portfolija. Na osnovu rizika pojedinih akcija portfolija, odnosno njihovih međusobnih korelacija dolazimo do procenta rizičnosti portfolija akcija, t.j. do njegove volatilnosti

(b) *Operativni rizici*

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neprimerenih ili neuspešnih unutrašnjih procesa, ljudi ili sistema zbog spoljašnjih uticaja. U svom poslovanju Društvo je izloženo rizicima ljudskih potencijala, rizicima procesa, rizicima tehnologije kao i strateškim rizicima (politički rizik, regulatorni rizik). Kontrola operativnog rizika vrši se uz procedure čuvanja podataka potrebnih za nesmetano poslovanje društva za upravljanje investicionim fondovima.

Stalnom izgradnjom odgovarajuće organizacione i kadrovske strukture, uz implementaciju adekvatnog i nezavisnog sistema unutrašnjih kontrola rizika, kao i dostupnosti relevantnih informacija o svim poslovnim procesima i događajima, Društvo nastoji da smanji operativni rizik na minimum.

Kvalitativni način kontrole operativnog rizika vrši se po procedurama kojima se bliže određuje predmet kontrole ovog rizika, utvrđuje strategija čuvanja podataka potrebnih za nesmetano poslovanje Društva za upravljanje fondom, uspostavlja adekvatan informacioni sistem, određuje način procene veličine ovog rizika, određuju tokovi poslovanja koji su posebno ugroženi ovim rizikom, utvrđuje način kontrole rizika po pojedinim tokovima poslovanja, formira baza podataka značajnih za kontrolu ovog rizika i utvrđuje način provere parametara kontrole ovog rizika.

(c) *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na sposobnost Društva da ispunjava svoje dospele obaveze. Shodno tome, da bi se ovaj rizik sveo na minimum, Društvo kontroliše ovaj rizik kroz uređivanje obaveza Društva da stalno raspolaže dovoljnim iznosom likvidnih sredstava radi izmirenja obaveza iz poslovanja, metodom stalnog praćenja priliva i odliva sredstava.

(d) *Rizik usklađenosti poslovanja sa propisima*

Rizik usklađenosti poslovanja sa propisima predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na položaj Društva zbog nepridržavanja propisa, a naročito propisa kojima je uređena visina kapitala Društva, odnosno sprečavanje pranja novca.

Procedure za kontrolu rizika usklađenosti poslovanja s propisima obavezno obuhvataju procenu tog rizika zbog neispunjavanja zahteva o visini kapitala Društva, koji se naročito vrši procenom bilansne aktive, potencijalnih gubitaka i raspoloživosti dodatnog kapitala.

Procedure za prepoznavanje i sprečavanje pranja novca podrazumevaju utvrđivanje pravila postupanja zaposlenih kod prepoznavanja i sprečavanja pranja novca u poslovanju Društva, u skladu sa poslovima koje ti zaposleni obavljaju i funkcijom koju vrše, kao i uređenje postupka prijavljivanja nadležnom organu transakcija kod kojih postoje razlozi za sumnju da je u pitanju pranje novca, odnosno prijavljivanje lica koja vrše te transakcije, u skladu s propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca.

5. Prihodi od fondova

Prihodi od fondova u iznosu od RSD 33.198 hiljada se odnose na naknade koje se obračunavaju pri kupovini investicionih jedinica u iznosu od RSD 18.762 hiljada, naknade pri otkupu investicionih jedinica u iznosu od RSD 1.515 hiljada i naknada za upravljanje fondom u iznosu od RSD 12.921 hiljade, a u skladu sa Pravilnikom o tarifi.

Naknada za kupovinu investicionih jedinica se naplaćuje po sledećim tarifama:

- Za ulaganja do 500,000 dinara, ulazna naknada iznosi 2,5% uplaćenog iznosa
- Za ulaganja od 500,001 dinar do 1,000,000 dinara, ulazna naknada iznosi 2% uplaćenog iznosa
- Za ulaganja od 1,000,001 dinar do 5,000,000 dinara, ulazna naknada iznosi 1,5% uplaćenog iznosa
- Za ulaganja od 5,000,001 dinar do 10,000,000 dinara, ulazna naknada iznosi 1% uplaćenog iznosa
- Za ulaganja preko 10,000,001 dinar, ulazna naknada se ne naplaćuje

Shodno tome, iznos koji će klijent platiti pri kupovini investicione jedinice sastoji se od neto vrednosti imovine otvorenog fonda po investicionej jedinici na dan uplate, uvećane za naknadu za kupovinu ukoliko je Društvo naplaćuje u skladu Pravilnikom o tarifi.

Naknada za prodaju investicionih jedinica predstavlja naknadu koju član fonda plaća prilikom prodaje investicionih jedinica iz Fonda. Naknada za prodaju se obračunava od vrednosti investicionih jedinica koje se prodaju. Visina naknade zavisi od vremenskog perioda investiranja.

Naknada za prodaju investicionih jedinica se naplaćuje po sledećim tarifama:

- Naknada iznosi 1% prilikom prodaje investicionih jedinica koje su kupljene u periodu kraćem od godinu dana.
- Naknada iznosi 0,5% prilikom prodaje investicionih jedinica koje su kupljene u periodu dužem od godinu dana ali kraćem od dve godine.
- Naknada se ne naplaćuje prilikom prodaje investicionih jedinica koje su kupljene u periodu dužem od dve godine.

Shodno tome, iznos koji će klijent dobiti prilikom prodaje investicione jedinice sastoji se od neto vrednosti imovine otvorenog fonda po investicionoj jedinici na dan podnošenja, umanjene za naknadu za prodaju ukoliko je Društvo naplaćuje u skladu sa Pravilnikom o tarifi.

Prihodi naknada za upravljanje fondovima se odnose na naknade za usluge Društva za upravljanje Fondom i obračunava u procentu od 3% godišnje od vrednosti imovine Fonda. Vrednost imovine Fonda se utvrđuje kao zbir vrednosti hartija od vrednosti iz portfelja Fonda, novčanih sredstava Fonda kao depozita kod banaka i drugih novčanih sredstava Fonda kod banaka koji nisu depoziti, kao i potraživanja Fonda, umanjen za vrednost obaveza Fonda. Obračun naknade se vrši dnevno, i to kao pomenuti procenat podeljen sa 365,25 na vrednost imovine Fonda, dok se naplata naknade vrši mesečno.

6. Troškovi marketinga

Troškove marketinga čine:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Troškovi reklamnog materijala	2,237	-
Troškovi reklame i propagande sredstvima javnog informisanja	5,470	-
Troškovi reklamnih panoa	13	-
Troškovi sponzorstva	47	-
Ukupno	7,767	-

Troškovi reklame i propagande sredstvima javnog informisanja u iznosu od RSD 5,470 hiljada se najvećim delom odnose na troškove nastale po osnovu mesečnog objavljivanja oglasa Društva u štampanim medijama od strane McCann Erikson.

7. Troškovi zarada, naknada zarada i drugi lični rashodi

Troškove zarada, naknada zarada i druge lične rashode čine:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Troškovi zarada I naknada zarada bruto	9,732	-
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,435	-
Ukupno	11,167	-

8. Troškovi amortizacije, rezervisanja, usluga i drugi poslovni rashodi

Troškove amortizacije, rezervisanja, usluga i druge poslovne rashode čine:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Troškovi amortizacije	746	-
Troškovi materijala	240	-
Troškovi reprezentacije	655	-
Troškovi osiguranja	91	-
Takse	2,683	-
Troškovi revizije	1,299	-
Troškovi zakupa	1,977	-
Troškovi poreza koji se nadoknađuju na teret Društva	1,012	-
Troškovi oglasa investicione jedinice i zakupa medijskog prostora u dnevnim novinama	334	-
Ostalo	2,119	-
Ukupno	11,156	-

Takse se odnose na troškove koje je Društvo platilo Komisiji za HOV pri osnivanju Društva kao i na druge administrativne, sudske i registracione takse.

Troškovi zakupa odnose se na zakup poslovnog prostora RSD 1,705 hiljada, zakup vozila u iznosu od RSD 111 hiljada i na zakup linija Bloomberg u iznosu od RSD 161 hiljade.

Troškovi poreza koji se nadoknađuju na teret Društva u iznosu od RSD 1,012 hiljade predstavljaju troškove poreza na fakture iz inostranstva a koji padaju na teret Društva.

Ostali troškovi odnose se na troškove stručnog obrazovanja zaposlenih, troškove obračuna zarada, troškove seminara, troškove održavanja kao i na troškove za ukalkulisane bonuse koji se odnose na 2007.godinu a čija obaveza dospeva u 2008.godini.

9. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi se odnose na:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Prihodi od kamata na oročena dinarska sredstva	2,266	-
Prihodi od kamata na depozite po viđenju	49	-
Prihodi od kamata na overnight depozite	51	-
Pozitivne kursne razlike	477	-
Ukupno	2,843	-

Finansijski rashodi iznosu od RSD 630 hiljada se odnose na negativne kursne razlike koje su nastale po osnovu kursiranja stanja sredstava na deviznom tekućem računu i deviznih obaveza.

10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima se mogu prikazati kako sledi:

U hiljadama RSD	Nemate- rijalna ulaganja	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 01.01. 2007. godine	-	-	-
Nabavka	7,679	2,114	9,793
Stanje na dan 31.12.2007. godine	7,679	2,114	9,793
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 01.01. 2007. godine	-	-	-
Amortizacija	605	141	746
Stanje na dan 31.12. 2007. godine	605	141	746
Sadašnja vrednost na dan 31. 12.2007. godine	7,074	1,973	9,047

11. Potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja

Druga potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Potraživanja od fonda za naknadu za upravljanje fondovima	2,965	-
Potraživanja od fonda za naknadu pri kupovini/prodaji inv.jedinica	13	-
Potraživanja za date avanse	88	-
Aktivna vremenska razgraničenja	771	-
Stanje 31.12.2007.	3,137	-

Potraživanja od fonda za naknadu za upravljanje fondovima u iznosu od RSD 2,965 hiljada predstavljaju potraživanja Društva po osnovu upravljanja Fondom (Napomena 5).

Potraživanja od fonda za naknadu pri kupovini/prodaji investicionih jedinica u iznosu od RSD 13 hiljada predstavljaju potraživanja za usluge koje Društvo naplaćuje članovima Fonda u skladu sa Pravilnikom o tarifi Društva (Napomena 5).

Unapred plaćeni troškovi u iznosu od RSD 674 hiljada odnose se na troškove zakupa Bloomberg-a za 2008.g u iznosu od RSD 81 hiljade, na troškove održavanja Oracle baze za 2008 godinu u iznosu od RSD 551 hiljada kao i na unapred plaćene troškove preplate za časopis Informativno poslovni centar u iznosu od RSD 42 hiljade.

Potraživanja za obračunatu nedospelu kamatu u iznosu od RSD 97 predstavljaju potraživanja za obračunatu nedospelu kamatu na oročena sredstva kod Raiffeisen banke a.d. Beograd (Napomena 12).

12. Ostali kratkoročni finansijski plasmani -kratkoročni depoziti

Kratkoročni depoziti i drugi kratkoročni finansijski plasmani se odnose na:

U hiljadama RSD	31.12.2007	2006.
Kratkoročni depoziti	50,000	-
Overnight depoziti	4,280	-
Stanje 31.12.2007	54,280	-

Kratkoročni depoziti u iznosu od RSD 50,000 hiljada predstavlja kratkoročno deponovana sredstva kod Raiffaisen banke a.d., Beograd, sa rokom dospeća od 30 dana. Kamatna stopa na deponovana sredstva u periodu 01.01-31.12.2007. g. kretala se u rasponu od 8,168% do 8,77% na godišnjem nivou.

13. Kapital

U hiljadama RSD	31.12.2007.
Akcijski kapital	60,580
Emisiona premija	6
Statutarne i slične rezerve	
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	3,613
Ukupno kapital pre odbitnih stavki	64,199
 Kapital	 64,199
Dinarska protivvrednost iznosa od 200.000 evra	15,847
 Razlika	 48,352

Društvo na dan sačinjavanja ovog izveštaja posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Vrednost akcionarskog kapitala iznosi RSD 60,580,000. Prilikom uplate osnivačkog kapitala ostvarena je emisiona premija u iznosu od RSD 6,275.00.U toku godine Društvo nije imalo povećanje I smanjenje akcionarskog kapitala.

Na dan 31.12.2007.godine kapital Društva iznosi EUR 810 hiljada i za EUR 610 hiljada je veći od zakonom propisanog minimuma.

Osnovni kapital Društva je podeljen na 6,058 običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 10,000 po akciji. Svaka akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini Društva. Akcije Društva ne mogu biti predmet javne ponude, niti se tim akcijama može trgovati na organizovanom tržištu.

14. Obaveze iz poslovanja i pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze iz poslovanja i pasivna vremenska razgraničenja se odnose na:

U hiljadama RSD	31.12.2007.	2006.
Dobavljači u inostranstvu	331	-
Dobavljači u zemlji	886	-
Obaveze prema posrednicima	17	-
Obaveze za porez na dodatu vrednost	164	-
Obaveze prema zaposlenima	15	-
Obaveze za porez na dobit	705	
Pasivna vremenska razgraničenja	783	
Odložena poreske obaveze	64	-
 Stanje 31.12.2007	 2,965	 -

Dobavljači u inostranstvu u iznosu od RSD 331 hiljada se odnose na obaveze prema dobavljaču IN2 Zagreb po osnovu ugovora o kupovini softver-a kao i na obaveze prema RZB Austrija za troškove prenoćišta na službenom putu u inostranstvu za 1 zaposlenog u iznosu od RSD 19 hiljada.

Dobavljači u zemlji u iznosu od RSD 886 hiljada se odnose na obaveze za nefakturisane usluge u iznosu od RSD 851 hiljada nastale po osnovu ugovora o reviziji finansijskih izveštaja za 2007. godinu, obaveze prema dobavljačima u iznosu od RSD 35 hiljada za troškove oglašavanja, goriva i dr.

Obaveze prema posrednicima u iznosu od RSD 17 hiljada odnose se na usluge posredovanja od strane Raiffeisen banke Beograd nastale u decembru 2007.g. Društvo je u januaru 2008.g izmirilo ove obaveze.

Obaveze za porez na dodatu vrednost u iznosu od RSD 164 hiljade odnose se na obračunat porez na dodatu vrednost po fakturama iz inostranstva iz decembra 2007.godine po kojima je Društvo postalo poreski dužnik. Obaveze su izmirene u januaru 2008.godine.

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 783 hiljada odnose se na obaveze za ukalkulisane bonuse koje dospevaju u 2008.godini.

Porez na dobit

Društvo je u 2007. godini ostvarilo bruto dobitak iznosu od RSD 4,382 hiljade. Bruto dobit je korigovana za iznose troškova reklame propaganda i reprezentacije kao i za razliku poreske i računovodstvene amortizacije. U poreskom bilansu Društvo je primenom stope od 10% na poresku osnovicu obračunalo porez na dobit u iznosu od RSD 1,108 hiljada. S obzirom da je Društvo u tekućoj godini, ostvarilo poreski kredit na osnovu ulaganja u osnovna sredstva, koja mu služe za obavljanje delatnosti, kao i činjenicu da je Društvo na osnovu člana 4. Zakona o računovodstvu i reviziji svrstano u velika pravna lica, ima pravo da obračunati porez na dobit umanji za najviše 50% na osnovu člana 48 stav 1 Zakona o porezu na dobit. U tom smislu, Društvo je iskoristilo poreski kredit po osnovu ulaganja u iznosu od RSD 403 hiljada dinara. Društvo je u obavezi da po PDP prijavi za 2007.godinu izmiri obaveznu porez na dobit u iznosu od RSD 705 hiljada. Na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća Društvo je utvrdilo po PDP prijavi i mesečnu akontaciju poreza na dobit za 2008.g u iznosu od RSD 92 hiljade.

15. Povezana pravna lica

Stanje potraživanja i obaveza Društva prema povezanim pravnim licima na dan 31.12.2007. godine, kao i prihodi i rashodi nastali iz transakcija sa povezanim pravnim licima tokom 2007. godine su prikazani kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>31.12.2007. 2006.</u>
------------------------	--------------------------

BILANS STANJA

Raiffeisenbank a.d., Beograd/RZB Austrija,Raiffeisen Informatic Consulting

Kratkoročni depoziti i drugi kratkoročni finansijski plasmani	54,280	-
Druga potraživanja i aktivna vremenska razgraničenja	97	-
Osnovni kapital	60,580	-
Obaveze iz posovanja i pasivna vremenska razgraničenja	17	-

BILANS USPEHA

Raiffeisenbank a.d., Beograd/Raiffeisen Rent, Raiffeisen Future

Troškovi amortizacije, rezervisanja i drugi poslovni rashodi	1,163	-
Finansijski prihodi	2,467	-

16. Organizaciono – tehnička osposobljenost

Organizaciona i tehnička osposobljenost Društva za upravljanje odgovara njegovoj složenosti, rizičnosti i obimu poslova koje Društvo obavlja.

Pod organizacionom osposobljenošću Društva podrazumeva se uspostavljanje takve organizacije koja omogućava uspešno obavljanje delatnosti Društva u planiranom obimu

Pod minimalnim uslovima tehničke osposobljenosti Društva podrazumeva se obezbeđenje poslovnog prostora za obavljanje poslova Društva koji ispunjava propisane standarde, kao i obezbeđenje računarske opreme i programskih podrški koje po obimu i tehničkim svojstvima odgovaraju broju zaposlenih u planiranom obimu poslovanja (hardverski i softverski sistem)

16.1 Društvo upravljuju njegovi vlasnici - akcionari preko svojih organa, srazmerno broju akcija koje poseduju. Organe Društva čine:

- Skupština i
- Upravni odbor – Direktor
- Izvršni odbor

Društvo posluje kao jednočlano akcionarsko društvo, te ovlašćenja Skupštine Društva vrši taj član kao jedini akcionar, koji donosi odluke iz nadležnosti Skupštine Društva, potpisuje

zapisnik i donete odluke upisuje u knjigu odluka. Nadležnost, način rada i postupak donošenja odluka Skupštine Društva bliže se uređuje Statutom i drugim opštim aktima Društva.
Upravu Društva čini Upravni odbor i Direktor, koje imenuje Skupština Društva.

Upravni odbor sastoji se od najmanje tri člana od kojih je jedan predsednik Upravnog odbora.

Upravni odbor u okviru svojih nadležnosti upravlja razvojem i strategijom Društva i usvaja Plan rada i razvoja Društva, donosi Pravila poslovanja Društva i Pravilnik o tarifi Društva, kao i njihove izmene i dopune; obavlja kontrolu tačnosti finansijskih izveštaja i informacija; nadzire rad administracije Društva; utvrđuje ili odobrava poslovni plan društva; usvaja investicionu politiku investacionog fonda; daje i opoziva prokuru; imenuje i razrešava internog revizora; imenuje i razrešava zaposlene sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima; zaključuje ugovor u ime Društva sa Direktorom i obavlja druge poslove utvrđene Statutom i drugim opštim aktima Društva.

Direktor Društva organizuje i vodi poslovanje Društva, stara se o zakonitosti rada Društva i odgovara za zakonitost rada Društva. Ovlašćenja direktora u zastupanju Društva ograničena su obavezom dvostrukog potpisa prilikom vršenja ovlašćenja direktora Društva. Skupština Društva imenovala je g-đu Gordana Popović kao lice koje je određena da zajednički potpisuje dokumenta sa Direktorom Društva.

Nadležnost, način rada i uslovi za imenovanje direktora bliže se uređuju Statutom Društva.

Direktor Društva je Jovana Kršikapa, na čiji je izbor Komisija za hartije od vrednosti dala saglasnost 08. novembra 2007. godine.

Direktor ispunjava sve zakonom propisane uslove, kao i uslove propisane sistematizacijom radnih mesta Društva za poslove koje obavlja.

Izvršni odbor društva čini najmanje dva člana koje imenuje Upravni odbor Društva.

Direktor Društva je Predsednik Izvršnog odbora.

Član Izvršnog odbora po odluci Upravnog odbora Društva je g-đa Gordana Popović.

Izvršni odbor priprema predloge odluka i drugih akata za Upravni odbor i sprovodi odluke Upravnog odbora; donosi Pravilnik o radu Društva; stara se o pripremi godišnjeg računa; priprema godišnje računovodstvene iskaze, izveštaje o poslovanju i sprovođenju poslovne politike Društva; podnosi Upravnom odboru izveštaj o svom radu najmanje jednom godišnje i na zahtev Upravnog odbora; donosi Poslovnik o radu Izvršnog odbora i obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Osnivačkim aktom, Statutom i drugim aktima Društva.

16.2 Unutrašnja organizacija

Organizaciona struktura je prilagođena obimu i vrsti posla, i pretežno je centralistička. Sve bitne odluke vezane za poslovnu politiku donose se od strane Uprave Društva.

Društvo ima posebne organizacione celine za obavljanje poslova. U zavisnosti od vrste i složenosti poslova u Društvu se mogu obrazovati sektori, odeljenja i odseci. Organizacioni delovi Društva, poslovi i broj izvršilaca u pojedinim organizacionim delovima utvrđuju se Odlukom o organizovanju organizacionih celina i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, koju donosi direktor Društva.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova br 14/08-odl od 25. januara 2008. godine utvrđeno je da se poslovanje Društva se obavlja u tri odeljenja i osam odseka:

Odeljenja:

1. Odeljenje interne revizije
2. Odeljenje za prodaju i marketing
3. Odeljenje za finansije i računovodstvo

Odeljenje interne revizije u svom stastavu nema Odseke.

U Odeljenju za prodaju i marketing formirana su 2 odseka:

- Odsek za prodaju
- Odsek za marketing

U Odeljenju za finansije i računovodstvo formirana su sledeća 3 odseka:

- Odsek za računovodstvo i administraciju
- Odsek za procenu vrednosti imovine
- Odsek za upravljanje rizicima.

U Društvu su formirani i

- Odsek za upravljanje imovinom
- Odsek za internu kontrolu
- Odsek za pravne poslove.

Odeljenjima rukovode rukovodioci i odgovorni su za rad svog odeljenja i odseka koji su u okviru njihove nadležnosti, osim Odseka interne kontrole i Odseka za pravne poslove čiji su rukovodioci neposredno podređeni članu Izvršnog odbora zaduženog za pozadinske, „BACK OFFICE“, poslove i Odseka za upravljanje imovinom čiji je rukovodilac neposredno podređen članu Izvršnog odbora zaduženog za poslove „FRONT OFFICE“-a.

Društvo može obavljati delatnost i u okviru posebnih delova – filijala, koje nemaju svojstvo pravnog lica.

16.3 Portfolio menadžer

Portfolio menadžer Društva, na dan 31.12.2008. godine, je Marko Milić.

Marko Milić je Rešenjem br. 5/0-27-386/6-07 godine dobio dozvolu za obavljanje poslova portfolio menadžera. Portfolio menadžer ispunjava sve zakonom propisane uslove, kao i uslove propisane sistematizacijom radnih mesta Društva za poslove koje obavlja.

16.4 Interni revizor

Ovlašćenog internog revizora bira i razrešava Upravni odbor Društva.

Ovlašćeni interni revizor odgovoran je za efikasno, kontinuirano, redovno i kvalitetno vršenje funkcije unutrašnje revizije i efikasno sprovođenje programa i operativnih godišnjih planova te revizije.

Ovlašćeni interni revizor dužan je da Skupštini Društva pruži nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, da predlaže aktivnosti radi unapređenja sistema unutrašnjih kontrola i poslovanja Društva i da Skupštini Društva pruži pomoć u ostvarivanju njegovih

ciljeva primenjujući sistematican, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina upravljanja rizicima, kontrole i rukovođenja procesima.

Ovlašćeni interni revizor Društva je Danijela Milović, koja je stekla zvanje revizora Rešenjem Saveznog ministarstva za finansije SRJ br. 5/1-05-1557/2000 od 12. marta. 2001. godine. Interni revizor ispunjava sve zakonom propisane uslove, kao i uslove propisane sistematizacijom radnih mesta Društva za poslove koje obavlja.

16.5 Informacioni sistem

Politika sigurnosti informacionog sistema reguliše upotrebu radnih stanica od strane zaposlenih u toku radnog procesa. Pod radnom stanicom se osim hardvera podrazumeva i instalirani softver.

Politika sigurnosti definiše upotrebu:

Hardverskih resursa,
Standardnih softverskih paketa i
Specifičnih (aplikacionih) softverskih paketa.

(i) Upotreba softvera

Softver neophodan za obavljanje radnih aktivnosti zaposlenih je instaliran i konfigurisan na radnim stanicama od strane IT sektora. Bez izuzetaka, IT sektor jedini propisuje koji će se softver koristiti na korisničkim radnim stanicama. Korisnicima je zabranjeno da sami instaliraju i deinstaliraju softver na svojim radnim stanicama iz tri osnovna razloga:
licenciranje softvera - sav softver koji se koristi u okviru Društva mora biti ispravno licenciran; neželjeni uticaji na sistem - instalacija softvera koji nije testiran i verifikovan od strane IT sektora može izazvati nepredviđene tj. nepovoljne efekte na rad sistema i
računarski virusi - instalacija, kopiranje i upotreba softvera nepoznatog porekla krije mogućnost pojave računarskih virusa koji se mogu vrlo brzo proširiti kroz informacioni sistem Društva.

U slučaju implementacije novog korisničkog softverskog paketa ili aplikacije, IT sektor je dužan da sprovede odgovarajuću obuku zaposlenih.

(ii) Upotreba hardvera

IT sektor propisuje koji će se hardver koristiti na korisničkim radnim stanicama. Korisnicima je zabranjeno da sami instaliraju i deinstaliraju hardverske komponente na svojim radnim stanicama iz razloga što računarski virus može biti importovan kroz upotrebu novog tj. nevalidnog hardvera, tako da funkcionalnost pojedinih ili svih računarskih kao i mrežnih uređaja može biti ozbiljno ugrožena.

S tim u vezi, korišćenje "Removable Media drajvova" (CD/DVD ROM, Floppy, USB flash Disk) nije omogućeno u cilju povećanja bezbednosti informacionog sistema.

Zaposlenom nije dozvoljeno da pomera radnu stanicu sa za to predviđenog mesta, kao ni da uključuje/isključuje mrežne, napojne i druge kablove na radnoj stanicici.

(iii) Zaštita i "Backup" podataka

Podaci na lokalnim diskovima radnih stanica kao i na mrežnim diskovima servera ne smeju biti čitani, menjani ili brisani bez odgovarajućih prava pristupa definisanih korisničkim nalozima i njihovom pripadnošću određenim grupama. Striktno je zabranjeno kopiranje ili iznošenje podataka van Društva, osim ako za to nema izričite potrebe i nije eksplicitno odobreno od strane nadređenog zaposlenog.

Zaposleni su u obavezi da jednom nedeljno sačuvaju svoje lokalne radne fajlove/foldere na serverima i to u svoje unapred kreirane (mapirane) "Home" foldere kojima samo oni imaju pravo pristupa.

Svi tipovi podataka (fajlova) koji nisu poslovног karaktera ne smeju biti skladišteni, čitani i izvršavani na fajl serverima tj. mrežnim diskovima. Ovo uključuje većinu audio i video fajlova kao što su npr. fajlovi u "mp3" formatu.

(iv) Opšte mere bezbednosti

Zaposleni mogu koristiti radne stанице samo u poslovne svrhe. Podaci na lokalnim diskovima radnih stanica ne smeju biti čitani, menjani ili brisani bez odgovarajuće autorizacije korisnika. Preporuka je da se sve osetljive informacije enkriptuju alatima za enkripciju podataka. Takođe, nije dozvoljeno iznošenje podataka izvan informacionog sistema Društva osim u posebnim prilikama kada za to postoji potreba i odobrenje nadređenog.

Antivirusna zaštita na "Enterprise" nivou je implementirana u cilju pravovremenog identifikovanja i uklanjanja kako virusa tako i drugog malicioznog softvera (Spyware, Adware). Ona uključuje centralizovanu instalaciju, konfigurisanje i monitoring antivirusnog softvera kako na radnim stanicama tako i na serverima.

Radi povećanja bezbednosti, na radnim stanicama je forsirana polisa automatskog zaključavanja desktop-a posle 15 minuta korisničke neaktivnosti (Screen Saver Password Protection).

U slučaju da zaposlenom iz bilo kog razloga prestane radni odnos, njegovi korisnički nalozi se brišu odmah, a radni podaci se mogu ili obrisati ili ostati u upotrebi ako imaju poslovnu važnost i ako nadređeni zaposleni tako odluči.

Praćenje rada kompjuterske i mrežne opreme kao i monitoring samog mrežnog saobraćaja su povereni autorizovanim zaposlenim licima.

(v) Politika lozinki

Svrha ove politike je da za sve zaposlene u Društvu uspostavi standard za kreiranje i upotrebu kvalitetnih lozinki kao i za njihovu zaštitu i cikličnu izmenu.

Pristup radnim stanicama, e-mail nalozima kao i mrežnim resursima je baziran na unapred definisanim Windows/e-mail korisničkim nalozima sa pripadajućim lozinkama. Korisničke lozinke imaju precizno definisane sledeće parametre:

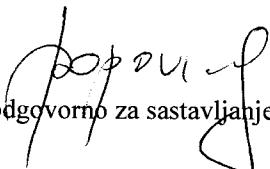
- minimalna dužina lozinke,
- maksimalno trajanje lozinke,
- "password history",
- maksimalan broj pogrešno unetih lozinki pri logovanju na sistem i
- kompleksnost tj. "jačina lozinke".

Nije dozvoljeno korišćenje tudihih korisničkih naloga tj. lozinki osim u izuzetnim slučajevima kada za to postoji potreba i odobrenje nadređenog.

Kao mere zaštite lozinki, zaposleni treba da se pridržavaju sledećih preporuka:

ne koristiti istu lozinku za više od jednog korisničkog naloga,
ne treba deliti svoje lozinke sa drugim zaposlenima uključujući i nadređenog,
ne pominjati lozinke u e-mail porukama, tokom telefonskih razgovora i ne zapisivati ih na
papiru, ne koristiti "Remember Password" opciju u svim aplikacijama, veb sajtovima i sl. i
u slučaju da postoji sumnja da je nečija korisnička lozinka postala "nesigurna", odmah
obavestiti IT sektor.

Za obavljanje delatnosti Društvo ispunjava uslove kadrovske i organizacione sposobljenosti,
kao i uslove tehničke opremljenosti u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i
podzakonskom aktima.

Lice odgovorno za sastavljanje

7.2.08
Zakonski zastupnik

Beograd, 25.02.2008.g